

ARTIKKELI

KONFERENSSITERVEISIÄ HAMPURISTA JA OSLOSTA

REETTA KERÄNEN, FM
MUSIIKKITERAPEUTTI, VÄITÖSKIRJATUTKIJA

TIIA-LIINA RAITTILA, KM
MUSIIKKITERAPEUTTI, VÄITÖSKIRJATUTKIJA

MARIANNE TAIPALE, FM
MUSIIKKITERAPEUTTI, VÄITÖSKIRJATUTKIJA

Kesä 2025 oli erityisen antoisa konferenssien näkökulmasta. Konferenssikesä alkoi kesäkuussa Turusta kaikkien aikojen ensimmäisestä Keho psykoterapioissa ja taideterapioissa -kongressista, ja jatkui heinäkuussa sekä Hampurissa järjestetyn Euroopan musiikkiterapiakonferenssin (EMTC) että Oslon kansainvälisen lasten musiikkiterapiakonferenssin (MTIP) merkeissä.

Siltoja rakentamalla kohti uudenlaisia näkökulmia ja vuorovaikutusta

Jo kolmattatoista kertaa järjestettävä EMTC-konferenssi toteutettiin Sak-

san musiikkiterapiayhdistyksen (DMTG), Hampurin musiikin ja draaman yliopiston (HfMT) sekä Hampurin lääketieteellisen korkeakoulun (MSH) yhteistyönä upeassa ja historiaa huokuvassa Budge-Palaisissa.

Tämän vuoden konferenssin teema oli *“Bridges”*, jolla pyrittiin rakentamaan siltoja kutsumalla eri näkökulmia ja rinnakkaisaloja vuorovaikutukseen. Alan opiskelijoita, tutkijoita ja klinikkoja eri musiikkiterapian viitekehyksistä ja perinteistä kerääntyikin paikanpäälle noin 700, jakamaan tuoreinta tutkimustietoa ja alan parhaita käytänteitä. Puuhujia oli kaikkiaan 200 noin 40:stä eri

maasta. Suomesta tutkijoita ja kliinikoita oli mukana kymmenen. Suomalaisen puheenvuoroissa olivat esillä moninaiset teemat koskien erilaisia musiikkiterapian ja musiikkipsykoterapian kohderyhmiä, tutkimushankkeita, uutta kirjallisuutta, koulutuksen kehittämistä ja musiikkiterapiaan kytkeytyviä musiikin tutkimuksen näkökulmia.

Viisipäiväinen konferenssiohjelma sisälsi runsaasti tarjontaa jopa 12 rinnakkaisession laajuudella. Konferenssiesitykset oli kautta linjan rakennettu vuorovaikutteiseen bridges-formaattiin, jossa puheenvuorot nivoutuivat toisiinsa teemallisina kokonaisuuksina ja erityisesti key-

note-puheenvuorojen osalta myös kokoavina temaattisina keskusteluinä. Teemoissa korostui siltojen rakentaminen niin suhteessa psykoterapiaan, lääketieteeseen, yhteiskuntaan kuin erilaisiin taideperustaisiin menetelmiin ja hoitomuotoihin. Puheenvuorojen lisäksi ohjelma sisälsi myös runsaasti posteriesityksiä, osallistavia työpajoja sekä vuorovaikutteisia paneelikeskusteluja.

Konferenssin teema vaikutti rohkeeseen ja haastaneeseen esittäjiä pohdittamaan valitsemaansa teemaa eri alojen, näkökulmien ja lähestymistapojen välisten siltojen kautta. Näiden siltojen ja kytkösten esiin tuominen ja auki puhuminen toivat tä-

KUVA 1: EMTC kokosi heinäkuussa yhteen noin 700 kliinikkoa, tutkijaa ja opiskelijaa kymmenistä eri maista jakamaan tutkimustietoa ja alan parhaita käytänteitä.

hän konferenssiin omanlaisensa viivahteen, joka synnytti tahtotilaa uusien siltojen rakentamiselle ja jo olemassa olevien yhteyksien tunnistamiselle ja vahvistamiselle.

Konferenssin yhteydessä Hanna Hakomäki nimitettiin EMTC:n pohjoisen alueen alueelliseksi koordinaattoriksi. Lämpimät onnitellut vielä Hannalle nimityksestä!

Navigointia muuttuvalla lasten musiikkiterapian kentällä

Toista kertaa järjestettävä kansainvälinen lasten musiikkiterapian keskittyvä konferenssi, tänä vuonna nimeltään *"Navigating the Field in Flux"*, järjestettiin elokuussa 2025 Oslolla. Järjestäjinä toimivat Oslon yliopistollinen sairaala, Norjan musiikkiakatemia sekä Norjan musiikkiterapiayhdistys. Siltojen rakentamisen teema tavallaan jatkui myös lasten musiikkiterapian konferenssissa, sillä tällä kertaa konferenssi keskittyi pelkästään lasten somaattiseen hoitoon. Sairaalaympäristössä musiikkiterapeutti ei voi työskennellä yksin, vaan siltoja on kyettävä rakentamaan eri suuntiin, opeteltava puhumaan "samaa kieltä" lääkäreiden, hoitajien ja muiden terveydenhuollon ammattilaisten kanssa – toki unohtamatta välillä hyvinkin hankalissa ja haavoittuvaisissa tilanteissa olevia pieniä potilaita ja heidän perheitään.

Konferenssin aloitustilaisuus pidettiin Oslon lastensairaalassa, jossa järjestettiin myös kaikille avoin paneelikeskustelu. Panelisteina oli tutkijoita, musiikkiterapeutteja ja kokemusasiantuntijoita eli pitkää sairaalahoitoa tarvinneiden lasten vanhempia. Professori Karete Stensaeth johti paneelia, ja paneelin aikana kuultiin muusikko Marianne Sveenin musiikkia, jota hän oli säveltänyt kokemuksestaan, kun oma lapsi oli sairastunut vakavasti. Paneeli antoi keskustelemaan ja toisia kuuntelemaan pohjan koko konferenssille. Paneelissa keskusteltiin muun muassa siitä, että musiikkiterapeuttien humanistinen ja sairaalan medikaalinen lähestymistapa ovat alkaneet lähentyä toisiaan. On luontevaa, että tämä muutos tapahtuu juuri lastensairaloissa, koska pediatriin työ vaatii suhteen muodostamista potilaaseen etäisen asiantuntijaroolin sijaan.

Varsinaisissa konferenssiesityksissä kuultiin monia puheenvuoroja yhteistyön merkityksestä. Professori Helen Shoemark korosti sitä, miten tärkeää uskottavuuden kannalta on saada muita ammattilaisia puhumaan musiikkiterapian puolesta. Sairaalan toiminnot tulee tuntea hyvin ja arvioida, mikä on mahdollista ja oikea-aikaista. Shoemark nosti haasteeksi musiikkiterapeuttien yksilölliset työskentelytavat: tämä hämärtää viestiä, millaisena musiikkiterapia näyttäytyy muille. Olisi rakennettava yhteisiä näkemyksiä sii-

tä, miten musiikkiterapeutin teemää työtä kuvataan.

Professori Sheri Robbin johtamassa tutkijoiden paneelissa pohdittiin, miten kliininen työ ja tutkimustyö voisivat vielä paremmin tukea toisiaan. Kliinisestä työstä nousee tutkimustarpeita, ja tutkimusten aikana syntyy monenlaista kliinistä kokemustietoa varsinaisten tutkimustulosten lisäksi. Musiikkiterapiatutkimusten suunnitteluun tarvitaan musiikkiterapeuttia, jotta tutkitut interventiot suunnitellaan kliiniseen työhön soveltuviksi. Moniammatill-

sesti tehty tutkimus tukee myös tulosten jalkauttamista. Tulosten implementointiin tarvitaan esimerkiksi hoitohenkilökunnan tukea.

Suomesta esityksiä pitämässä oli neljä musiikkiterapeuttia: Sofia Bister, Hanna Hakomäki, Reetta Keränen ja Emma von Weissenberg. He pitivät muun muassa yhteisen roundtable-esityksen, jossa käytiin läpi monen vuoden ajalta vaiheet, kun musiikkiterapiaa on rakennettu osaksi HUSin lasten ja nuorten erikoissairaanhoidon. Roundtable-keskustelussa olivat mukana videoesi-

KUVA 2: Musiikkiterapeutit Reetta Keränen (vas.), Sofia Bister, Emma von Weissenberg ja Hanna Hakomäki roundtable-esityksen jälkeen.

tysten muodossa myös lastenpsykiatrian linjajohtaja, lastenpsykiatri Leena Repokari sekä Lasten kipukeskuksen osastonylilääkäri, fysiatri Minna Ståhl. Lääkäripuheenvuorot painottivat sitä, että musiikkiterapia on nykyään vakiintunut ja pysyvä osa lasten ja nuorten erikoissairaanhoidon monissa eri yksiköissä HUSissa.

Lopuksi konferenssissa julkistettiin tieto, että jatkoa seuraa: kolmas lasten musiikkiterapiakonferenssi järjestetään Philadelphiassa Yhdysvalloissa vuonna 2028. Philadelphian lastensairaala (Children's Hospital of Philadelphia) on vahva taideterapiatiimi, jonka palveluja tarjotaan koko sairaalan potilaille, joten oletettavasti konferenssista tulee antoisa!

Uusia näkökulmia ja oman työn jakamista

Kansainvälisissä konferensseissa saa usein uusia näkökulmia omaan työhön ja toisaalta myös validointia omille kokemuksille: se, mitä valintoja teen työtäni koskien, ja mitä ovat työhön liittyvät haasteet, voivatkin olla kokemuksina hyvin samanlaisia maasta ja mantereesta riippumatta. Kansainvälisiin konferensseihin kannattaa lähteä jo opiskeluvaiheessa tai vastavalmistuneena mukaan! Vaikka ei heti olisi valmis tarjoamaan omaa esitystä, aina voi tulla kuuntelemaan, oppimaan ja tutustumaan. Yksi helppo tapa osal-

listua on lähteä vapaaehtoiseksi. Kaksi tuoretta musiikkiterapeuttia kertoo kokemuksistaan Oslostu seuraavasti:

"Oslo konferenssi oli erinomaisesti valmisteltu yksityiskohtia myöten. Tunnelma oli positiivinen ja ihmiset olivat hyväntuulisia huolimatta luentojen rasakaista ja vakavista aiheista. Kaikki norjalaiset konferenssin järjestäjät olivat mukavia ja sydämellisiä, meidät kaksi suomalaista otettiin todella lämpimästi vastaan vapaaehtoisten ryhmään.

Vapaaehtoistehtävien lomassa oli kiinnostavaa päästä verkostoitumaan ja vertailemaan kuinka musiikkiterapian koulutus on järjestetty eri maissa sekä minne musiikkiterapeutit sijoittuvat työelämässä. Konferenssin osallistujat tulivat helposti juttelemaan juuri meille vapaaehtoisille ja pääsimme luontevasti kontaktiin ihmisten kanssa tässä roolissa. Kiinnostavilla luennoilla kuulin useita lasten kivunhoitoon ja palliatiiviseen hoitoon liittyviä puheenvuoroja.

Luentojen lisäksi pääsimme kurkistamaan Norjan sairaalamaailman musiikkiterapian käytäntöihin. Oslo yliopistollisessa sairaalassa järjestetään esimerkiksi musiikkikävelyjä, joiden tarkoituksena on tuoda näkyvyyttä musiikkiterapialle. Kävelyillä soitetaan ja lauletaan kierrellen sairaalaa ja vierailaan potilaiden luona heidän halutessaan. Sairaalalla on myös maskottina oma lapsipotilaille tärkeäksi muodostunut pehmohiiri, jolle on tehty oma laulu.

Oslo konferenssin järjestelykomitean ja meidän vapaaehtoisten välinen yhteistyö toimi joustavasti yhteistyössä ja huumorin siivittämänä. Suosittelen lämpimästi vapaaehtoistehtäviä ja kansainvälisiin tapahtumiin osallistumista.”

Mari Kanerva, musiikkiterapeutti

”Järjestyksessään toisessa kansainvälisessä lasten musiikkiterapiakonferenssissa vapaaehtoisena toimiminen oli erittäin antoisa kokemus. Norjan järjestelytoimikunta oli tehnyt valtavan hyvän pohjatyön. Jo ennakkoon saimme tiedon siitä, missä ja minkälaisia työtehtäviä meillä tulisi olemaan. He pitivät myös huolen, että pääsimme nauttimaan konferenssin ohjelmasta. Ensikertalaisena oli hyvin turvallista ja mukavaa olla mukana.

Päivät olivat pitkiä ja täynnä toimintaa. Vapaaehtoisten pinkit paidat päällä tulimme tutuiksi ihmisille eri yhteyksissä. Työtehtäviin kuului niin roudaamista, postereiden asettelua kuin kukkaasetelmien tekoa. Aikataulut olivat tiukoja ja vaativat toisinaan nopeita reagointoja. Oli hieä, huumoria ja ennen kaikkea hyvää henkeä.

Olin myös ensimmäistä kertaa kansainvälisessä konferenssissa. Luentojen anti antoi valtavasti ajateltavaa ja intoa tulevaan.

Ehdottomasti sykähdyttävintä oli seurata oman suomalaisen huippujoukon – Hannan, Reetan, Sofian ja Emmen – luentoa. Tilanteessa oli suorastaan urheilujuhlan tuntua, suurta ylpeyttä ja hieman jopa liikutusta.”

Janina Pirttimäki,
musiikkiterapeutti ja
musiikkipedagogi

KUVA 3: Mari Kanerva (vas.) ja Janina Pirttimäki vapaaehtoisina Oslo lasten musiikkiterapiakonferenssissa (kuva: Hanna Hakomäki).